15e Jaargang. Curaçao den 19den Februari 1898. No. 738

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N.º 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,20

Curaçao, 18 Februari 1898.

Een woord naar aanleiding van "Curaçaosche aangelegenheden."

Wij lezen in *Het Centrum* van 15 Januari onder bovenstaanden titel het volgende lezenswaardige artikel :

In het "Algemeen Handelsblad" van Vrijdag 24 December, avondblad, tweede blad, vindt men onder het boven aangehaald opschrift een betoog, dat een nader woord vordert.

Het stuk schijnt betrekking te hebben op den financieelen toestand van Curaçao. Het schijnt. Meer dan schijn is hier niet. Er worden een paar woorden gewijd aan de pilaardaalders, nog een verder paar aan de ontduiking van het verhoogde accijnsrecht op sterke dranken.

Dit is evenwel alles vulsel en, om in de beeldspraak van den dag te blijven, deeg om den Koningsboon in de Driekoningen-pudding. De groote zaak komt : "op Curaçao schijnt ontevredenheid te bestaan omtrent het bestuur."

Het "Handelsblad" ontvangt omtrent die ontevredenheid "opmerkingen." Deze worden aangevoerd door een vrij kinderachtige kibbelarij over een toelage van f 1000.— min of meer. De minister van Koloniën zal aan die opmerking de noodige eer bewijzen. Indien namelijk een van de leden der Eerste Kamer het zijn plicht acht deze Curaçaosche opmerking tot de zijne te maken en ze in het Voorloopig Verslag over de Koloniale Begrooting te doen opnemen.

Nu echter komt de groote opmerking :

"Zulke feiten blijven op Curaçao natuurlijk niet onbesproken en vermeerderen de al of niet gegronde grieven, die men tegen het tegenwoordig bestuur meent te hebben.

"Daartoe behooren ook ernstige klachten over achterstelling van personen. Zoo werd dit jaar een onderwijzer, die eenigen tijd met goedvinden der schoolcommissie aan eenige openbare scholen werkzaam was geweest en blijkens de *Cur. Ct.* van 13 Aug. jl. zich door ijver, geschiktheid en tact had onderscheiden — toen hij een vaste aanstelling vroeg, *niet* benoemd. Maar men liet twee onderwijzers uit Nederland komen, — terwijl de passagiersgelden voor een van deze en zijn gezin hadden kunnen bespaard worden.

"Zoo woont er op Curaçao een "praktizijn" (wat daar beteekent advocaat en procureur), die na het daarvoor vereischte examen te hebben afgelegd, in 1882 bij het Hof van Justitie werd aangesteld. Van 1887/88 werd hij belast met de waarneming der betrekkingen van kantonrechter en auditeur bij den Schuttersraad tijdens de afwezigheid van den rechter, en na diens terugkeer onder dankbetuiging eervol ontslagen. In 1890 legde die persoon het examen af voor candidaat-notaris — maar reeds tweemalen is hij bij het openvallen van een notarisplaats gepasseerd, ofschoon hij de oudste candidaat was. Toen dit jaar de tweede vacature ontstond, werd weder op zijn sollicitatie niet gelet, maar een gepensioneerd hoofdambtenaar benoemd, die pas kort te voren het examen had afgelegd. Toch hadden ruim 50 der voornaamste ingezetenen het verzoek van den oudsten candidaat ondersteund.

"Een officier van gezondheid bij het garnizoen werd na het verstrijken van zijn diensttijd niet herbenoemd, ofschoon hij daarom bij herhaling gevraagd had.

"In alle drie gevallen waren de niet-benoemden Israëlieten, wat onder de bevolking aanleiding gaf tot het vermoeden dat zij om het geloof waren achteraf gezet. Iets waarover vóór 1890 nooit geklaagd werd en waarvoor — naar men mag hopen — ook nu enkel schijn, geen werkelijkheid aanwezig was."

Het is niet te verwonderen dat in een kolonie als Curaçao niets onbesproken blijft, letterlijk niets. Te verwonderen echter is het dat het "Handelsblad" aan zulke besprekingen een plaats verleent en wel in verband met een zóó gewichtige zaak als "ontevredenheid over het bestuur."

Wat toch bevatten *zakelijk* deze opmerkingen ?

Niets minder, maar ook niets meer dan de uiting eener teleurstelling. Drie sollicitanten hebben niet verkregen wat zij verlangden. Een hunner vrienden gevoelt daarover eene alleszins verklaarbare spijt.

Hij lucht die spijt in het „Handelsblad".

Ziedaar *zakelijk* alles.

Een onderwijzer heeft gevraagd.

Een praktizijn heeft tweemalen gevraagd.

Een officier van gezondheid heeft bij herhaling gevraagd.

Geen dezer vragers heeft verkregen wat hij verlangde.

„Ontevredenheid omtrent het bestuur !"

Arm Nederland, als de teleurstelling der sollicitanten en soortgelijken en hunne vrienden ontevredenheid omtrent het bestuur beteekenen moet. Arm leger, arme vloot, arme magistratuur, arme administratie, arme, broodarme candidaat-notaris-wereld !

Want, let wel, er wordt hier niet gezegd, dat deze vragers de bekwaamsten waren, de geschiktsten. Neen. Met geen woord wordt daarvan gerept.

Alleen .... „de niet-benoemden waren Israëlieten.." en wat verder volgt.

De hier bedoelde woorden staan, misschien niet in strafrechtelijken, maar in zedelijken zin met gemeenen, lagen laster gelijk. Zij bevatten niet een onbewezen beschuldiging alleen, maar het volk zou ze brandmerken als oorblazerij en achterklap. Zij verdienen ook geen beteren naam.

Ten gunste der drie vragers heeft men eigenlijk niets kunnen aanvoeren, dan een ondersteuning van den praktizijn door 50 ingezetenen en een getuigenis van de „Curaçaosche Courant" voor den onderwijzer. Dat is alles en.. wat beteekent dat ? Men zoekt niet naar eenige verklaring voor de handelwijze van het bestuur, men vraagt niet de redenen, die dit bij zijn handeling kunnen hebben geleid. Neen...... „drie Israëlieten."

Hier moet ons een woord van het hart. Wij zijn besliste tegenstanders van het anti-Semitisme. Wij achten het altijd onchristelijk, te dikwijls walglijk, somtijds misdadig. Maar wij zijn, met allen eerbied voor onze Israëlietische landgenooten, even besliste tegenstanders van het Semitisme. Even weinig als een ander Nederlander, heeft een Israëliet in zijn afstamming, in zijn belijdenis een voorrecht. Even weinig als voor een ander Nederlander, geldt bij een ondervonden teleurstelling voor den Israëliet de klacht dat het geschied is om des geloofs wil. Dan bewijs en deugdelijk bewijs. Geen temelarij over „schijn" of gehoopten schijn. Geen beroep op een „bevolking", die zich meer dan waarschijnlijk om al deze hoogopgeschroefde ontevredenheid niet bekommert.

Opmerkingen als deze Curaçaosche nijdigheden wekken het anti-Semitisme. Dit moet men niet vergeten. Wanneer men meer vordert dan recht is, dan brengt men zijn recht in gevaar. Men kan toch van het bestuur in Curaçao niet vorderen, dat het begint met aan een aanvrager te vragen : "Gij zijt toch wel Israëliet ?" Men moet ook bedenken, dat er een groote waarheid ligt in het woord van den minister

---

FEUILLETON.

UN JIOE FELIZ.

——o——

I dia bo crecé, bo ta bai Italia coe nos, conde Ferna dici coe su jioe muger di 15 anja bieuw, manera koe é mester a primintié ainda un regalo mas pa su porvenir, cerca e mucho cosnan precioso, koe tabata para p'é, riba un mesa boenita adorná, dia koe é tabata celebra su aniversario. Hedy tabata for di su mes di contento, toer su regalonan el a tira un banda i é tabata boela di legria rondor di cas, gritando :

—Si, papa, dia mi crecé, nos ta bai Italia ? un biaha asina mester ta masjar gustoso !

For di es dia ai, a pasa cuater anja i awor é ta un moza simpática.

Hedy Ferna tabata único jioe, koe a sobra di un tata ricoe i un mama carinjosa. Su roeman di mas bieuw a moeri na chikitoe. Mas tantoe anto nan tabata stimé i for di chikitoe caba é tabata considerá como un prenda particular, pa kende mundoe no tabata boenita, koe nan mester a dorné ainda coe flor. Afortunadamente Hedy no a danja coe toer es amor idolatrada ai ; el a keda simpel i carinjosa, i no solamente su tata i mama, ma també toer otro hende koe a traté, a hanja carinjo pé. Ma kende tampoco por resistí na carinjo di es carinjosa jioe di fortuna ai koe, fuera otro donnan excelente, ta posedé ainda di un par di wowo brillante i un cara amabel i amistosa ?

Algun bez koe mi mira bo, Hedy, mi ta haja un dolor na mi coerazon, Señora Von Welten dici. Bida no ta conduci nos riba un camina di rosa, i bo mi querida, koe ta tanto costumbrá den sombra di solo, mi no sabi com lo bo pasa, si acaso bo bin tin dianan tristoe den bo bida.

— Dianan tristoe ? Hedy tabata hari ; pakiko mester tin dianan tristoe ?

Señora Von Welten tabata sagudi su cabez. E tabata stima é jioe ai també, i sin embargo é no por a sofoca un kego riba inhusticia di suerte.

Señora Von Welten tabata un amiga di condesa Ferna ; nan a crecé manera roeman coe otro, i nan tabata participa di legria i tristeza di otro. Conde Ferna i es kaptein di cabaljeria Von Welten tabata dos figura nobel, ma e conde tabatin un gran fortuna mientra koe e kaptein di cabaljeria mester a conformé coe un sueldo moderá.

Es dos roeman ai anto a bini den circunstancianan di bida hinteramente diferente.

Despues di algun anja Von Welten a moeri. i es carga pisá di educacion di su cuater jioenan homber tabata cologa riba scouder di es biuda.

E mester a pasa dianan dificultosa. Awor es cuater jioenan ta oficial i Señora Von Welten por ta fortuná coe su jioenan. E sol tabata sabi, com dificil algun bez tabata pa tené es cuater jioenan ai den nan estado ; i cada privacion koe é mester a conformé coe né, tabata un dobbel peso riba su coerazon. Coe facilidad Ferna por educa cuater jioe sin koe nan of é mes tin necesidad di biba den menos luho. Ki ora koe Señora Von Welten haja es cordamentoenan ai é tabata sinti bergüenza, ma sin embargo ki ora koe é ta testigo di es abundancia i luho, koe ta reina den cas di Ferna é ta bolbé haja é mes cordamentoenan. Fuera es sintimentoenan ai di jaloes, koe sin embargo é ta sofoca coe violencia, tabata lamanta coe frecuencia otro pensamentoe spantoso den su cabez. Pa di promé é tabata muy inkieto riba porvenir di su querida Hedy ; no ta imposibel koe su carácter por larga di desarolljá di un manera robes den un tan abundancia di fortuna ; i si é corda esai, Señora Von Welten tabata sinti algo koe ta parcé orguljo, — su jioenan homber a cria den lucha di bida, privacion i trabao a forma nan carácter muy excelente. I també tabata drenté un miedoe, koe un di su jioenan pa confianza koe é tin coe es familia ai, é por ta enamorá di es criatura priveligiá.

Sigur é ta casa coe un prins, Señora Von Welten dici muchoe bez den su mes ; mara Dios por salba mi di es prueba duroe ai, koe un di mi jioenan mester haja un amor sin speranza p'é !

— Un di mi jioenan, é dici ; ma Walter es un di mas bieuw é kier bisa. No obstante toer spiertamentoe di su mama é ta bai mas tantoe na cas di Ferna, i é ta keha varios bez koe é ta único koe Hedy no ta trata coe carinjo, i coerazon di es mama no ta keda tranquil.

Ma awor danki Dios, koe e biaha di Italia ta serio, i lo é kita for di Walter su bista.

Un baul grandi toer na faha di koper ta gepak caba den cas di Ferna, i bistir di biaha di Hedy també ta clá.

Toer dificultad koe a presenta tabata kitá for di camina i awor sigur lo nan bai Italia.

—Bo, jioe fortunado, tanta Von Welten dici, bo, jioe fortunado, su amiganan també tabata bisa. Hedy tabata hari i é tabata keré també koe biaha na Italia mester tabata en berdad excelente. Ma mas tantoe dia di biaha tabata acerca, mas tantoe serio é tabata bira.

— Pakiko boso toer ta mira tantoe bondad asina koe mi ta bai aki for, cuando aki mes ta mes boenita i koe mi ta conocé i stima toer hende ? é tabata puntra na un di su mehor amiganan.

Mackay, toen iemand zich beklaagde over het ter kerk gaan van den Gouverneur van Suriname bij de Hernhutters: „ik kan toch den Gouverneur niet bevelen naar de Synagoog te gaan."

Het „Handelsblad" meent, dat de minister van Koloniën de grieven „die tot hem mochten komen met volkomen onpartijdigheid" zal onderzoeken. Ook wij meenen dat en wij meenen tevens, dat de grieven, over welke wij nog geen bericht te Curaçao konden inwinnen, volkomen ongegrond zullen blijken. Zonder bewijzen als zij daar liggen, zijn zij alleen als bewijzen van menschelijke boosheid van waarde.

Het „Handelsblad" betreurt het, dat het deze grieven niet eerder kon mededeelen. Ons dunkt het „Handelsblad" moest betreuren, dat het aan deze opmerkingen een plaats gaf. De bevolking kon hier en elders eens meenen, dat deze mededeeling verband hield met het geloof van het bestuur op Curaçao.

20 FEBRUARI.

Den 20sten Februari viert de geheele Katholieke wereld den twintigsten gedenkdag van de verheffing van Leo XIII tot Paus. Is deze dag voor de Katholieken steeds een dag van vertrouwvol en dankbaar opzien tot God, meer nog dit jaar, nu het den Paus ook gegeven is terug te zien op zestig jaren priesterlijken arbeid, daar hij op den laatsten dag van het vorige jaar herdacht, hoe hij vóór 60 jaar de eerstelingen van zijn priesterlijk leven God heeft aangeboden.

Zestig jaren lang klonk elken morgen uit den mond van hem, die thans de Opperste Herder van Christus' kudde is, het onveranderlijk kalme en vertrouwvolle woord: *Introibo ad altare Dei, Ik zal ingaan tot het altaar Gods, tot God, die mijne jeugd verblijdt.* In de nederige kapel bij het Quirinaal, in het bidvertrek zijner godvreezende familie, in de woning van den Pauselijken Delegaat te Benevento: weldra in de woelige diplomatenomgeving te Brussel, of straks vele jaren lang onder de sombere bogen van Perugia's domkerk, als een altijd nieuw lied zingend van blijde hoop en zaligend vertrouwen bij het aanbreken van elken nieuwen dag. *Ik zal ingaan*—het woord, dat van vaststaande zekerheid spreekt, ook waar alles om hem in een dwarreling van steeds wisselend vertoon voorbijstuift: *tot het altaar Gods*—om te belijden dat, waar alles schijnt te vergaan, die God alleen blijft, Wiens altaar de heilige wijkplaats vormt, waar hij zich beschermd weet en veilig en vrij; waar hij genietingen vindt, die hem elk leed doen vergeten, een troost, bij welken de herinnering zelfs van de meest wreede pijnen verdwijnt. Waar hij zijn jeugd niet enkel, maar zijn mannelijken leeftijd, zijn ouderdom verblijd ziet met een hemelgave, die hem den voorsmaak biedt der eeuwige vreugden van hierboven.

Want hem zou het niet vergund zijn, van verre toeschouwer alleen te blijven van de wondere wisselingen der eeuw. Hij zou zich geroepen zien, om op een leeftijd van bijna zeventig jaren den zetel te bestijgen, van waar de Prins der Apostelen door zijn mond spreken moet tot de gansche kudde des Heeren. Twintig jaren van zijn priesterleven zijn voor hem voorbijgegaan te midden der hevigste stormen van onzen tijd, straks breekt het 89ste van zijn levensjaren aan en nog steeds zien wij hem met vaste hand, met kalmen blik, met een helderheid van geest, die zelfs in de schaars zich gegunde verpoozing nog verbazing en bewondering wekt, zijn herdersambt vervullen, dat voor hem tegelijk het ambt van een Leeraar en van een Koning is. Van beiden, omdat hij zich priester gevoelt. Omdat hij telken morgen zich sterkt met het goddelijk Brood des levens; omdat hij nog na zestig jaren met vertrouwen het woord van zijn eersteling-offer kan herhalen: *Ik zal ingaan tot het altaar Gods.*

Dan, over de geheele wereld vereenigen zich de getrouwe zonen van den Vader der Christenheid, en diep doordrongen van de leer, welke de Katholieke Kerk te allen tijde omtrent de verheven waardigheid en de heilzame vruchten van het Priesterschap heeft verkondigd, bieden zij den Paus hunne nederige gelukwenschen aan met de betuiging hunner volkomen toewijding en aanhankelijkheid. En zij bidden, dat God, die niet alleen de eerstelingen van 's Pausen roemvol priesterambt heeft gezegend, doch ook later de dagen van zijn lange en moeitevolle priesterlijke loopbaan met geestelijke gunsten heeft overladen, Die hem tot Hoogepriester heeft aangesteld ter verzoening der menschheid in onze veelbewogen dagen, waarin de goddelijke gramschap door misdaden zonder tal wordt getergd, ons beware in hem den beminden Paus, den steeds waakzamen Opperherder, den onfeilbaren Leeraar, den Vader, wiens hart, schoon overstelpt van eigen droefheid altijd open staat voor de nooden van zijn kinderen. Zij allen storten een hartelijke bede voor zijn behoud, een bede, die voor hem de bestendiging vraagt van die heilige vreugde, waarmede hij zijn dagelijksch offer brengt en die zich het meest volkomen ongetwijfeld uitspreekt in de smeeking der Kerk: „De Heer spare hem, behoude hem in het leven, make hem zalig op aarde en levere hem niet over aan den wil zijner vijanden."

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernementsbesluiten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 11 dezer maand, N°. 88, is benoemd:

a. de Heer C. E. Jonckheer, tot waarnemend Kantonrechter op Bonaire: en

b. de Heer G. W. Hellmund, tot plaatsvervanger van den Kantonrechter.

***

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 11 dezer maand, N°. 91, is aan den Heer J. Möller, Gezaghebber van St. Martin, N. G. tot herstel van gezondheid, een jaar verlof naar Nederland verleend.

Kerkelijke berichten.

Naar wij vernemen, zal de Zeer Eerw. Pater L. Jansen, Pastoor van Pietermaai, die hier in Maart werd terugverwacht, eerst later uit Holland terugkeeren. Zeer waarschijnlijk zullen dan ook drie Eerwaarde Zusters, bestemd voor de ziekenverpleging op ons eiland, met ZEerw. de reis naar Curaçao aanvaarden.

Havennieuws.

Na een afwezigheid van 21 dagen kwam Hr. Ms. *Alkmaar* Maandagmiddag in de haven terug. Daar zich echter wederom een geval van gele koorts heeft voorgedaan, is zij hedenmorgen opnieuw naar zee vertrokken.

***

Dinsdag is de *Pouyer Quertier* van de *Compagnie Française des Cables Télégraphiques* na den kabel tusschen ons eiland en La Guaira hersteld te hebben, via La Guaira naar Martinique vertrokken.

***

Aan boord van de *Venezuela* van de *Red D Line* werden gisteren ijzeren platen overgeladen op de *Maracaibo* van dezelfde maatschappij. Een dier platen viel op een werkman, wiens sleutelbeen daardoor op drie plaatsen gebroken werd. Onder hevige pijnen werd hij weggedragen.

***

Gisterenmiddag kwam hier het telegrafische bericht aan dat de Fransche boot *Flachat* van de *Compagnie Transatlantique*, die meermalen in onze haven kwam, bij Tenerife vergaan is. Ook meldde de telegraaf, dat in de haven van Habana aan boord van den Amerikaanschen kruiser *Maine* een ontploffing plaats had.

***

Er zal gelegenheid bestaan om met de mailbooten van den *K. W. I. M.* van uit Curaçao en Suriname tegen zeer verminderde passage-prijzen de kroningsfeesten in Nederland te gaan bijwonen. De voorwaarden, onder welke deze vermindering wordt toegestaan, zullen later door de Directie van den *K. W. I. M.* worden bekendgemaakt.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Paulina v. de Génie, My. Da Costa Gomez, L. Brown, Enrique Martinez S. [3], J. J. Esser, J. G. de Veer.

Niet voor bestelling vatbaar de volgende ongefrankeerde drukwerken:

Moises de Sola y fam., Pedro Sederstromg y Sra., J. M. Chumaceiro, H. Ferguson, Sra. y familia, Isaac Gomez Casseres y Sra., David de Marchena, A. H. Penso.

Onderwijs.

Ter gelegenheid van de inhuldiging van H. M. de Koningin zal te 's Hage ook een onderwijs-congres worden gehouden voor Nederland en zijne koloniën. Naar wij vernemen, zijn met het oog op dat congres reeds door de Commissie in Holland inlichtingen gevraagd over het openbaar en bijzonder onderwijs op ons eiland.

Schutterij.

Bij Gouvernements-beschikking van den 14den dezer is de Heer Elias M. Penso, sergeant bij de dienstdoende Stedelijke Schutterij alhier, benoemd tot 2n Luitenant bij dat korps.

Woensdagavond was het bij den nieuwbenoemden Officier receptie, waarna een bal gegeven werd ter eere van de Officieren der Stedelijke Schutterij.

Leger.

Wederom is een militair van het garnizoen alhier door de gele koorts aangetast. Ofschoon men het ergste vreesde en eerst meende, dat ook dit geval met doodelijken afloop zou zijn, is er gisteren een gelukkige verandering in den toestand van den zieke gekomen, zoodat men hoopt hem in het leven te behouden. De aangetaste kwam den 15den van de vorige maand hier aan.

Entre-Nous.

Verleden week Zaterdagavond gaf de Dameclub *Entre-Nous* in het feestelijk versierde Theater Naar een literarische en muzikale soirée, die een zeer groot succès had. De netto-opbrengst dezer soirée, naar men zegt ongeveer 800 gld., zal dienen ter ondersteuning van het fonds tot versiering onzer stad.

Diefstal.

Bij de soirée van Zaterdagavond wist een zakkenroller zich meester te maken van het gouden horloge met ketting van een der aanwezigen. In den loop dezer week bracht de dief het gestolene naar de Bank van leening, waar men omtrent den diefstal was ingelicht. Toen de zakkenroller daar kwam, werd de politie gewaarschuwd, die den dief in hechtenis nam en het gestolene voor den eigenaar in bewaring ontving.

Een ongeluk.

In het tweede district van ons eiland werd Zondag uit zee het lijk opgehaald van een man, die bij het omslaan van een bootje te water was geraakt. Een ander, die ook in dat bootje was gezeten, had zich door zwemmen kunnen redden. Het lijk van den verdronkene werd Zondagavond op het R. K. kerkhof te Santa Rosa ter aarde besteld.

The Standard.

De Heer A. D. De Jongh is een agent van nuttige zaken. Een paar weken geleden deed hij ons een uitstekend middel aan de hand om de gezondheid te bewaren, namelijk de *Bénédictine* uit de abdij van Fécamp; doch daar de gezondheid een zaak is, waarover wij niettegenstaande alle hulpmiddelen weinig te bevelen hebben, komt de Heer De Jongh ons thans wijzen op een middel, dat voordeelige gevolgen heeft voor de overblijvenden, wanneer wij voor ons zelven niet meer te zorgen hebben. Dit deed hij door de toezending van een kladboek en journaal, waarvoor wij hem dankzeggen en dat onze aandacht vestigt op de *The Standard*, een maatschappij voor levensverzekering, die in 1825 te Edinburg werd gesticht.

Venezuela.

Aanstaanden Maandag den 21sten Februari zal Generaal Ignacio Andrade, die eenigen tijd geleden gekozen werd tot President der Vereenigde Staten van Venezuela, het presidentschap aanvaarden.

***

—Mi cielo, ta cos di bo puntra esai? es amiga a esclama. Italia ta tera prometido di ciencia. I ora aki nos ta sinta den ijs, bo ta keijer aja den paloe di coco, pasando dianan di mas boenita.

—Ma mi por corre masjar famoso riba ys i ainda den luna di februari tin tanto companjera. Papa ta bisa berdad koe ainda mi ta muchoe hoben, ma enfin.

—Kiko toer esainau ta compará coe un invierno den Italia! Pa esai sol nos toer ta odia bo.

Hedy a bolbé coeminza hari.

—Boso ta odiá mi pa un cos, koe boso mes no conocé. Awor, mi tambe ta curioso, esai mi no por nenga.

Manjan lo nan bai. E tabata sintié stranjo, ta manera el a loebida un cos, i un cos muy importante, koe é no mester a loebida.

—Mi no ta haja mi contentoe, é dici es último mainta coe su ciar.

—Ai, señorita, legria ta bini di mes, es aki tábata bisa.

—Ta-ra-ra! Tabata sona di aleuw cerca palacio. Tabata música di es regiment na cual Walter ta pertenecé, ma koe parcé kier bin doené un despedida. Hedy su wowo a bira scur. Ta manera un peso grandi a cai riba su coerazon.

—Mi Dios, ¡jioe! condesa Ferna tabata grita spantá ora el a bini un instante den kamber, — ta kiko esai? Bo wowo ta jen di lágrima.

Señora Von Welten, koe a drenta den kamber coe es condesa, a braza Hedy, koe a scondé su cara na pecho di su amiga maternal.

—Jioe, jioe, mira! es aki a grita, ata Johan ta trecé un bouquet, cielo santo, un bouquet manera un wiel di garosji. Ai, su pober tata i mama koe mester paga es locura ai!

Hedy a lamanta su cara i Señora Von Welten koe ordinariamente nan ta jamé tanta, a saca un tarheta for di bouquet i el a bisti su lorgnet pa koe é por leza mihor.

—No,—ma—ta di Walter—di Walter!

E mester a bai sinta, pasobra asina tantoe el a spanta. Hedy a seca su lágrima liher i el a lamanta para coe un cara contentoe i hariendo den kamber, poniendo su nanisji na un di es rosanan, mientras coe su rabee di wowo é tabata mira su tanta.

—No rabia, tanta! Mi por juda koe Walter ta cometé sorto di bobedad asina? Lo mi no miréle mas, pasobra el a bisa mi, koe awé henter dia é ta na sirbisji, i awor e ta probecha di es medio aki pa doena mi un adios, ma bo mester bisé pa mi, koe mi ta rabia coe né pa su distribimentoe.

—Si, esai lo mi haci pa bo, el a respondé. El a keda ta mira Hedy, koe a sali for di kamber coe es bouquet.

—Ata loké el a gana. Hedy ta harié ainda. Mi pober jioe — mira un gastoe koe el mester a haci. Danki Dios koe Hedy ta bai i — koe awé Walter ta na sirbisji.

E ta sigi.

Met de eerstkomende Fransche boot zal te La Guaira de volgende week arriveeren Dr. J. PIETRI, gevolmachtigd Minister van Venezuela bij Engeland en Frankrijk, die de betrekkingen tusschen die landen en Venezuela heeft hersteld. Dr. PIETRI werd tot Hâvre uitgeleide gedaan door HANOTEAUX, Minister van Buitenlandsche Zaken in Frankrijk.

NEDERLAND.

O, die Jesuïete !

Eindelijk is er een boek geschreven tegen de Jesuïeten ; het werd hoog tijd. De orde bestaat nu reeds eenige eeuwen, en nog nooit heeft iemand de pen opgevat om haar te bestrijden.

Dr. W. Zuidema dacht : In 's hemels naam, dan zal *ik* het maar doen.

En hij deed het.

En hij zond een werk van 262 bladzijden de wereld in.

Een daad van moed, van hoogen moed. Dr. W. Zuidema zal wel is waar om zijn geschrift niet, zooals Zola om zijn schrijven in zake Dreyfus, met de politie in botsing komen, doch zij, die weten hoe gevaarlijk, loos en geslepen de Jesuïeten zijn, en hoe deze zwarte bende voor geen enkel schelmstuk terugdeinst, zullen den hoogen moed van den doctor moeten bewonderen. Laat hij toch voorzichtig zijn en geen Roomschen bediende, die misschien bij de Jesuïeten te biechten gaat, in zijn huis toelaten. Een Jesuïet wreekt zich altijd en een beetje langzaam werkend vergif in een koffiekan of in een kopje cacao.... wie zal het verklappen !

Een mooi boek en degelijk! O ! Daar staat zelfs Latijn in, en veel ook, en onvertaald. Latijn ? Waarom ?

Het antwoord geve de titel. Ziehier: De zedeleer (niet de letterzetter heeft die fout gemaakt, het Nederlandsch woord is *zedenleer*) dus : De zedeleer der Jezuïeten, *uit hun eigen voornaamste schrijvers geput en getoetst aan de Tien Geboden en de voorschriften der Roomsche Kerk* door Dr. W. Zuidema.

Er ontbreekt iets aan dien titel. Wat ? Dit ; *en getoetst aan het verstand van Dr. Zuidema.*

Maar de titel was reeds lang genoeg. Ook daarom wellicht heeft de doctor van den bijbeltekst, die op het titelblad als motto dient, enkel de plaats aangegeven: *Matth. 15: 6.*

Ik zal den tekst voluit schrijven, dan kennen de lezers het geheele boek van Dr. W. Zuidema.

Matth. 15: 6: "*En gij hebt* (*alzoo*) *Gods gebod krachteloos gemaakt door uwe inzetting.*"

Lees: En gij, Jesuïeten, hebt alzoo, d. i. zooals ik, dr. W. Zuidema, met de stukken in de hand heb aangetoond, Gods gebod krachteloos gemaakt door uwe inzetting d. w. z. door uwe "verscheuring der heiligste banden, vertrapping van het moederhart, betichting door eigen kinderen...... door huichelarij...... zelfzucht...... *restrictio mentalis, reservatio mentalis,* gedachtenbeperking", kortom, door uw zedenleer, die is : "de zonden tegen den H. Geest" (Dr. W. Zuidema : *Besluit*).

Lezen wij nu nog eens den letterlijken tekst van Mattheus 15: 6: "*En gij hebt* (*alzoo*) *Gods gebod krachteloos gemaakt door uwe inzetting.*"

En lezen wij nu een tekst van Luther. Het loont de moeite.

De Wet "ist ein lauter Klotz; wohin man es wirft, es bleibt ein Klotz; was martern wir uns den mit der Anfechtung die Leute fromm zu machen, was wollen wir uns plagen in Haltung der zehn Gebote, sie sind unnothig und unnütz zur Seligkeit." (Aurif, Tischr. f. 178).

"De wet is maar een blok : waarheen men ze werpt, zij blijft een blok ; *wat martelen wij ons dan met de verzoeking de lieden vroom te maken, waartoe zouden wij ons kwellen over het houden der* TIEN GEBODEN ; *zij zijn onnoodig en nutteloos ter zaligheid.*"

En nu nog eens Mattheus 15: 6: "*En gij hebt* (*alzoo*) *Gods gebodsn krachteloos gemaakt door uwe inzetting.*"

MAARTEN VAN UTRECHT.

BUITENLAND.

Rome, — Z. H. de Paus ontving in eene gezamenlijke audiëntie, in de zaal van het Consistorie, de leden van den Romeinschen adel, die getrouw zijn gebleven aan den H. Stoel. Meer dan vierhonderd personen waren bijeen, om den H. Vader hun eerbetuigingen te brengen. Hun gevoelens van toewijding werden vertolkt in een schrijven vol gloed, dat voorgelezen werd door den prins-assistent bij den Pauselijken Troon, D. Marcantenio Colonna. Zijne Heiligheid, die zeer getroost werd door deze schoone betuiging van trouw, antwoordde :

„ Niet alleen kwijt gij u van een plicht van godsdienstige getrouwheid, maar gij brengt ook eer aan de edele overleveringen en aan de heilige herinneringen door de verzekering te geven van den onwrikbaren band tusschen den H. Stoel en de stad Rome, wier naam en karakter even heilig zijn. De politieke hartstochten verloochenen de getrouwheid aan den Paus zoowel als de getrouwheid aan het vaderland. Daardoor worden de grondslagen van het algemeen welzijn ontkend en het egoïsme eener secte bevorderd, dat schadelijk is voor het land, welks heil niet verzekerd zal zijn dan wanneer het zich onttrokken zal hebben aan den kwaden invloed, welke het ondergaat. Antwoordt op de leugenachtige beschuldigingen, die op u gericht zijn, met de rechtvaardigheid uwer werken, door er het zegel op te drukken, dat eeuwen geheiligd hebben. Toont, dat de Christelijke deugd het beste heilmiddel is in deze moeielijke tijden. "

Bij de audientie waren acht Kardinalen tegenwoordig. Leo XIII geniet de beste gezondheid en werd luide toegejuicht.

Frankrijk. — Zola heeft zijn brief, welken wij de vorige week vertaald aan onze lezers mededeelden, geschreven in het blad *l'Aurore*, dat steeds een heftig verdediger van den landverrader op het Duivelseiland is geweest. We willen van de *Aurore* alleen zeggen, dat ze, enkele weken voordat de beweging ten gunste van Dreyfus uitbrak, plotseling gesticht werd, — en den goeden verstaander de voor de hand liggende gevolgtrekking laten maken. Met stuitende verwatenheid beleedigt hij daarin Frankrijk's beste en beroemdste officieren : generaal Mercier, generaal De Boisdeffre, generaal Gonse, generaal De Pellieux, overste Du Paty de Clam, majoor Ravary, drie krijgsraden, het departement van oorlog, — die allen schildert hij als meineedigen, valschaards, leugenaars, die een onschuldige ten verderve hebben gebracht, — en die ééne onschuldige is volgens hem Dreyfus. Bewijzen ? Hij heeft er geen enkel; hij geeft zelfs geen schijn van bewijs; hij *kan* er trouwens geen leveren. Al wat hij zegt, is : „*Ik* beschuldig generaal Mercier ; *ik* beschuldig generaal de Pellieux," enz.

Ik, Zola....

De aanmatiging van dien mensch is stuitend.

Aan het slot van zijn brief daagt bij de regeering uit, hem wegens verdachtmaking van een gewezen vonnis voor de rechtbank te voeren.

„Men is misschien vergeten." schrijft het liberale *Journal des Debats*, „dat de heer Emile Zola, omstreeks een maand geleden, een brief richtte *Aan de jeugd* : „Jongelingschap, waar gaat gij heen ?" Dat was het begin eener reeks, die hij heeft voortgezet met een nieuw epistel, gericht *Aan Frankrijk*, heel eenvoudig. Men ziet, dat de heer Zola briefwisseling onderhoudt met aanzienlijke personen. Er ontbreekt nog maar aan, dat hij aan God schrijft ; maar dat zal wel komen, de volgende maal.

„Toen Victor Hugo oud werd, was hij met dezelfde manie behept. Hij richtte aanspraken tot de vorsten, de volkeren en de krachten der natuur ; hij gaf raad aan den Paus, aan den Czaar, aan Engeland, aan den Oceaan. Hij deinsde evenmin terug voor de ongepastheid om aan onbekende lieden te schrijven als voor het belachelijke der buitensporigste ijdelheid. Hij was, volgens een bekend gezegde, *bête comme l'Himalaya.*

„Maar zoo dwaas als hij was in de rollen van profeet en openbaar raadsman, hij was het niet zoo erg als de heer Zola, wien de Himalaya vreemd is. Hij had er tenminste nog edele vormen, het gezag van zijn leeftijd en den roem eener halve eeuw bij.

„De schrijver van *Pot Bouille* heeft minder klinkende titels, minder schoone manieren en waarlijk ongepaste vrijpostigheden. Hij spreekt Frankrijk op hoogen toon aan, leest het de les, berispt het, beknort het met stem en gebaar, trekt het aan de mouw, duwt het aan den schouder, zegt „jij": „*France, reviens à toi.*" Sinds wanneer heeft Frankrijk meneer Zola veroorloofd, het met jij-en-jou aan te spreken ?"

Aldus de *Débats.* Zola verlaten door de *Revue des Deux Mondes*, afgewezen door de Academie, uitgejouwd door de studenten, gegeeseld door de *Débats*, gevonnist door de Kamers....

Men begint, hoe langer hoe meer ontstemd te worden, dat de betoogingen ten gunste van Dreyfus en diens verdedigers niet meer uit het binnenland maar uit den vreemde komen. Men zegt en schrijft : nu het Dreyfus-syndicaat den slag verloren heeft in Frankrijk, hitst het den vreemdeling tegen ons aan. En de feiten geven steun aan die opvatting. De studenten te Rome en te Genua, de balie te Ravenna hebben telegrammen van gelukwensching aan Zola gezonden : daarentegen betoogen de studenten te Parijs, te Grenoble en in andere Fransche universiteitssteden tegen Zola en tegen de Joden en breidt de antisemitische beweging zich in Frankrijk steeds meer en meer uit. Te Parijs is eene groote vergadering van meer dan 2000 menschen gehouden onder voorzitterschap van Drumont en Rochefort. „Weg met Zola! Leve het leger !" werd er geroepen. Eenige kreten : „Leven de Joden !" veroorzaakten eene vechtpartij ; en een student werd bewusteloos, met eene messnede over den schedel, weggedragen. In de naburige straten wemelde het van politie-agenten en van republikeinsche gardes te paard en te voet. Opmerkelijk is het, dat, terwijl eenige socialistische bladen de partij van Dreyfus opnemen, het ook anarchisten waren, die tegen de anti-Zolaïstische studenten vochten. Het was een waar spektakel in de zaal ; de anarchisten braken de trap af, die naar het spreekgestoelte leidt, terwijl het Kamerlid Thiebaut een heftige rede tegen de Joden hield,—waarop de studenten met hunne wandelstokken de anarchisten de zaal uitranselden. Toen de zaal leeg was, trokken de anarchisten, met een rood vaan voorop en onder het geroep „Leve de verrader! Leve Dreyfus !" de zaal weer binnen en scholden het leger uit. Deze vriendschapsbetooging van het anarchisme voor Dreyfus schaadt de zaak van den landverrader meer, dan eenige tegenstander had kunnen doen.

***

ADVERTENTIEN.

Alfredo E. Sintiago

Y SEÑORA

saludan afectuosamente á sus amistades y les participan el nacimiento de su hija

Virginia Carlota

Unica participación.

Curazao, Febrero 17 de 1898.

GETROUWD :

Nicolas J. H. Curiel

MET

Johanna S. Rijgel

Curacao, 16 Februari 1898.

Algemeene kennisgeving.